

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ YÜKSEKÖĞRETİM KURULUNA BAĞLI 209 ÜNİVERSİTEDE
YABANCI LARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ**
**TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS IN 209 UNIVERSITIES THAT ARE IN THE LIST OF TURKISH
COUNCIL OF HIGH EDUCATION**

Melike ERDİL*

Öz

Bu araştırmada, Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı 209 üniversitede hangi kurum altında yabancılar Türkçe öğretiminin yapıldığı ve kullanılan ders kitabının adını tespit etmek amaçlanmaktadır. 05.03.2018-22.06.2018 tarihleri arasında Türkiye'de YÖK istatistik verileri doğrultusunda toplam 209 üniversite olduğu tespit edilmiştir. 209 Üniversiteye, telefonla ve e-posta yolu ile tek tek ulaşılarak araştırma verileri elde edilmiştir. Araştırmaya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine bağlı üniversiteler dâhil edilmemiştir. Araştırmada, 'nitel araştırma yöntemi' kullanılmıştır. Nitel araştırma desenlerinden biri olan 'anlıklar tarama deseni' tercih edilmiştir. Araştırmanın evrenini, 2017-2018 Akademik Yılı Bahar Döneminde Türkiye'de akademik eğitim veren YÖK bünyesinde 209 üniversite oluşturmaktadır. Araştırma örnekleminde ise evrenin 'tamamına' ulaşılmıştır. Araştırmanın verileri, Microsoft Excel programında yer alan 'hesaplama ve filtre uygulama' kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma verileri, 'tüm dengeli yaklaşımı' doğrultusunda incelenmiştir. Araştırmanın bulgular bölümünde öncelikle 209 üniversiteden elde edilen verilerin tamamına yer verilmiş ardından 'devlet', 'vakıf' ve 'vakıf meslek yüksekokulları' olarak 3 ayrı kategori altında incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda, 209 üniversiteden; 89 devlet ve 36 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam '125 üniversitede' yabancılar Türkçe öğretiminin yapıldığı tespit edilmiştir. 63 Devlet üniversitesi ve 9 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 72 üniversitede 'TÖMER' adı altında yabancılar Türkçe öğretimi verilmektedir. Türkiye'deki devlet ve vakıf üniversitelerinde yabancılar Türkçe öğretiminde 'en fazla tercih edilen' ders kitabının adı da tespit edilmiştir. Bu tespite göre; 89 devlet üniversitesinden 33'ü, yabancılar Türkçe öğretiminde 'Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Setini' tercih etmektedir. Yine yabancılar Türkçe öğrenen 36 vakıf üniversitesinden 13'ü ise 'İstanbul Yabancılar için Türkçe Öğretim Setini' tercih etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretim Merkezi, Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Yabancılar için Türkçe Ders Kitabı.

Abstract

The aim of this study is to specify the institution in which foreigners will be taught Turkish in 209 universities that are in the list of Turkish Council of High Education and to identify the name of the course book for this teaching process. Based on the statistical data gathered between 05.03.2018 and 22.06.2018, it is confirmed that there are a total of 209 universities in the list of Turkish Council of High Education in Turkey. Research data has been gathered by contacting to 209 universities individually via phone call and e-mail. Universities that are in the list of Turkish Republic of Northern Cyprus are not included. This study uses 'qualitative research method.' This study prefers 'instant screening model' which is one of the qualitative research patterns. 209 universities that provide academic education under the roof of Turkish Council of High Education in 2017-2018 Academic Year Spring Period constitute the universe of this study. The 'whole' universe is covered in the sample of the study. Study data has been analyzed by 'calculation and filter application' available in Microsoft Excel. Study data is examined according to 'deduction approach.' The findings section of the study primarily includes all data gathered from 209 universities and secondly examines them in 3 different categories including 'state,' 'foundation' and 'foundation vocational high school.' According to the results of the study, foreign students receive Turkish courses in a total of '125 universities' (89 state and 36 foundation universities) out of these 209 universities. A total of 72 universities, 63 of which are state and 9 of which are foundation universities provide Turkish courses to foreigners under 'TÖMER.' The study identified 'the most preferred' course book in teaching Turkish language to foreigners both in state and foundation universities in Turkey. According to this identification, 33 out of 89 state universities prefer 'Yunus Emre Institute Turkish Learning Set' to teach Turkish language to foreigners. Again, 13 out of 36 foundation universities that teach Turkish language to foreigners prefer 'Istanbul, Turkish Learning Set for Foreigners.'

Keywords: Turkish Learning Center, Teaching Turkish as a Foreign Language, Turkish Course Book for Foreigners.

1. GİRİŞ

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Türkiye'de yükseköğretim kurumu bünyesinde ilk olarak 1982 yılında Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Kültürü Programı ile başlamış ardından Ankara Üniversitesi TÖMER'in 1984 yılında kurulması ile ivme kazanmıştır (Erdil, 2017, 287).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimini üstlenen ve bugün pek çok üniversite bünyesinde bulunan Türkçe Öğretim Merkezleri, Türkçenin yurt içinde ve yurt dışında öğretilmesini faal bir biçimde sağlayan Yunus Emre Enstitüleri ve yurt dışındaki pek çok üniversitenin bünyesinde Türkoloji bölümünün kurulmasını sağlayan TİKA, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine ciddi katkılar sağlamıştır. Bunun yanı sıra üniversitelerde yüksek lisans ve doktora düzeyinde uzmanların ve doktorların yetişmesini sağlayan akademisyenler vesilesiyle alanda pek çok bilimsel çalışmalara imza atılmıştır (Özdemir, Erem ve Erdem, 2016, 154).

* Gazi Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı, Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Bilim Dalı Doktora Öğrencisi.

Türkiye Türkçesi, Türkçe öğretimi yapılan üniversite, enstitü ve akademilerde Türkçe Araştırmaları Programı, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, TÖMER Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Türk Dili ve Kültürü Merkezi, Türkçe Öğretim Merkezi, Türkçe Araştırmaları Merkezi, Türkçe Araştırmaları Bölümü, Türk Filolojisi Bölümü, Türkoloji Bölümü, Türkçe Bölümü ve Türk Dili Bölümü gibi değişik adlar altındaki bölüm ve merkezlerde öğretilmektedir. Büyükelçilik, dersane, vakıf ve diğer bazı merkezlerde de Türkiye Türkçesini öğretmek için belli aralıklarla ve talebe göre kurslar açılmaktadır (Dolunay, 2005, 2).

2.LİTERATÜR TARAMASI

2.1. Türkçe Öğretim Merkezleri

Türkçe, yabancılara hem yurt içinde hem de yurt dışında öğretilmektedir. Yabancılara Türkçe öğreten başlıca kurumlar; enstitüler, kültür merkezleri, özel kurslar, Türkoloji bölümleri ve üniversitelerde kurulan Türkçe öğretim merkezleridir. 2009 yılında kurulan ve şu an dünyanın çeşitli yerlerinde 40'dan fazla merkezi bulunan Yunus Emre Enstitüsünün açtığı Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri, Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesine yeni bir boyut kazandırmakta ve bu alanda önemli bir eksiği tamamlamaya yönelik çalışmalar yapmaktadır (Boylu, 2014, 336).

Eğitim ve kültür açısından köprü görevi gören yabancı dil öğretimi Türkiye'de de bir hayli önem kazanmış vakıf ve devlet üniversitelerinde "Türkçe Öğretim Merkezi" (TÖMER) adı altında açılan kurumlar aracılığıyla Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi görevini üstlenmiştir (Erdem, Gün, Şengül ve Şimşek, 2015, 460).

Yapılan ulusal ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde ülke içinde olduğu kadar dünya genelinde de başarılı çalışmalarıyla göz dolduran TÖMER'lerde (Türkçe Öğretim Merkezlerinde) Türkçeye ait hemen her konuda çalışmalar yapılmaktadır (Bakır, 2014, 437).

Dolunay (2005, 5-6), Türkçe öğretiminin yapıldığı uluslararası merkezlerin yanı sıra ayrıca Türkiye'de yer alan üniversiteler bünyesinde toplam 8 Türkçe öğretim merkezinin olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Göçer (2013, 173-175), 22 devlet ve 2 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 24 üniversitede Türkçe öğretim merkezinin olduğunu belirlemiştir.

Bakır (2014, 438-451), 55 devlet ve 9 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 64 üniversitede Türkçe öğretim merkezinin bulunduğunu saptamıştır.

Boylu ve Başar (2016, 311), ise üniversite bünyesinde toplam 85 Türkçe öğretim merkezi tespit etmişlerdir.

Bu araştırmada ise 89 devlet üniversitesi ve 36 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 125 üniversitede Türkçe öğretim merkezinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

2.2. Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitapları

Araştırma kapsamında, YÖK istatistik verileri doğrultusunda 209 üniversite tespit edilmiştir. Bu üniversitelerden 89 devlet ve 36 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 125 üniversitede yabancılara Türkçe öğretilmektedir. 125 üniversiteden; 116 üniversitede, 9 farklı Türkçe Öğretim Setinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Tespit edilen Türkçe Öğretim Setleri, Tablo-1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setleri

Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setleri/ Kullanan Üniversite Sayısı	Seviye						
Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti (38)	A1	A2	B1	B2	C1	C2	---
İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti (30)	A1	A2	B1	B2	C1+	---	---
Gazi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti(18)	A1	A2	B1	B2	C1	---	---
Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti (17)	Temel	Orta	Yüksek	---	---	---	---
	(1)	(2)	(3)				
Kesit Eğitim Türkçe Öğretim Seti Türkçeye Yolculuk (5)	A1	A2	B1	B2	C1	---	---
Dilmer Yayınları Yabancı Dilim Türkçe Öğretim Seti (4)	A1	A2	B1	B2	C1.1	C1.2	C2
İzmir Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti (2)	A1	A2	B1	B2	C1	---	---
Ege Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Metinler Okuyorum Öğreniyorum Öğretim Seti (1)	A1	A2	B1	B2	C1	---	---
Karabük Üniversitesi Türkçe Yaşamak Türkçe Öğretim Seti (1)	A1	A2	B1	B2	C1	C2	---
Toplam: 9 Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti							
Kullanan Üniversite Sayısı: 116 Üniversite							

Güleç ve Ömeroğlu (2016, 82), İstanbul Yabancılar için Türkçe Öğretim Setinde, kitap sayfalarının rahat açılması, ebadı ve sayfa sayısının az olmasından dolayı bu niteliklerin kitabın kullanılabilirliğini artırdığını ve hâlen daha Türkçe Öğretim Merkezlerinde en çok okutulan kitap olduğunu belirtmektedirler. Ancak bu

araştırmanın sonucuna göre Türkçe Öğretim Merkezlerinde en fazla tercih edilen ders kitabının (38 üniversitede) 'Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti' olduğu tespit edilmiştir.

125 üniversiteden; 116 üniversitede, 9 farklı 'Türkçe Öğretim Seti' kullanılmaktadır. 1 Üniversitede, öğretim elemanının kendi ders notlarını kullandığı saptanmıştır. 8 Üniversitede ise 8 farklı 'Türkçe Ders Kitabının' kullanıldığı tespit edilmiştir. Tespit edilen 'Türkçe Ders Kitapları' Tablo-2'de yer almaktadır.

Tablo-2: Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitapları

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı/ Kullanan Üniversite Sayısı	Yazar/Yazarlar	Yayınevi/	Baskı Yılı
Yabancılar İçin Türkçe (1)	Hikmet Sebüktekin	Boğaziçi Yayınları	1969
Türkçe-Turkish (1)	Sumru A. Özsoy	Boğaziçi Yayınları	1999
Take Away Turkish (1)	Şule Hızal Mixon, Arzu Sekirden Döven	Boyut Yayın Grubu	2012
Fransızca Konuşanlar için Türkçe Öğretim Kitabı (1)	Feray Ilgün	-----	-----
Türkçe Öğreniyorum: Turkish Active (1)	Alev Özışık, Ali Şeylan, Selim Cihan	Tömer	2002
Elementary Turkish (1)	Kurtuluş Öztopçu	Sanat	2006
Learning Turkish (1)	Güniz Evirgen	Cinius Yayınları	2007
Bu Ne Demek? Yetişkinler için Türkçe Öğrenme Seti	Emine Şenduran	Boğaziçi Yayınları	2006
Toplam: 8 Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı Kullanan Üniversite Sayısı: 8 Üniversite			

Tablo-1 ve Tablo-2 incelendiğinde, Türkiye'deki üniversitelerde yabancılar Türkçe öğretimi yapılırken 9 farklı 'Türkçe öğretim seti' ve 8 farklı 'Türkçe ders kitabından' yararlanıldığı görülmektedir. Tablo-2 incelendiğinde ise 1969-2012 yılları arasında basılan 'Türkçe ders kitaplarının', yabancılar Türkçe öğretiminde tercih edildiği dikkat çekmektedir. 1969 yılında çıkarılan Türkçe ders kitabının baskı yılı dikkate alındığında akademik açıdan yabancılar Türkçe öğretiminde aslında köklü bir geçmişe de sahip olduğu görülmektedir.

1923-1946 yılları arasında Dünya ve Türkiye tarihinde dönemin şartları incelendiğinde, 1933 yılında Türkiye'de 'üniversite reformunun' yapıldığı dikkat çekmektedir. Ankara Üniversitesinin kuruluşunu ve diğer üniversitelerin bir çatı altında toplanmasını sağlayan 12.6.1946 gün ve 4936 sayılı 'Üniversiteler Kanunu' çıkarılmıştır (Korkut, 2003). İlgili tarihlerde, akademi alanına gösterilen ilgi ve yapılan yatırımlar dikkate alındığında, 1969 yılında yabancılar Türkçe öğretmek amacıyla 'Türkçe ders kitabının' çıkarılması yabancılar Türkçe öğretiminde de akademi alanında köklü bir geçmişi sahip olduğunu göstermektedir.

2.3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı 209 üniversitede hangi 'kurum' altında yabancılar Türkçe öğretiminde yapıldığı ve vakıf meslek yüksekokulları, devlet ve vakıf üniversitelerinde yabancılar Türkçe öğretilirken en fazla tercih edilen 'Türkçe öğretim setini' tespit etmek amaçlanmaktadır.

2.4. Araştırmanın Problemi

Bu araştırmanın problemi, Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı 209 üniversitede yabancılar Türkçe öğretiminde hangi 'kurum' altında yapıldığı ve akademik eğitim veren kurumların yabancılar Türkçe öğretirken en fazla tercih ettikleri 'Türkçe öğretim setini' belirlemektir.

2.5. Araştırmanın Alt Problemleri

1. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı '209 üniversitede' yabancılar Türkçe öğretimi hangi 'kurum' bünyesinde yapılmaktadır ve en fazla tercih edilen 'Türkçe öğretim seti' hangisidir?
2. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı '132 devlet üniversitesinde' yabancılar Türkçe öğretimi hangi 'kurum' bünyesinde yapılmaktadır ve en fazla tercih edilen 'Türkçe öğretim seti' hangi settir?
3. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı '72 vakıf üniversitesinde' yabancılar Türkçe öğretimi hangi 'kurum' bünyesinde yapılmaktadır ve en fazla tercih edilen 'Türkçe öğretim seti' hangi settir?
4. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı '5 vakıf meslek yüksekokulunda' yabancılar Türkçe öğretimi hangi 'kurum' bünyesinde yapılmaktadır ve en fazla tercih edilen 'Türkçe öğretim seti' hangi settir?

3. YÖNTEM

Bu çalışmada, 'nitel araştırma yöntemi' kullanılmıştır. Nitel araştırma, kuram oluşturmayı temel alan bir anlayışla sosyal olguları bağlı buldukları çerçeve içerisinde araştırmayı ve anlamayı ön plana alan bir yaklaşımdır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, 45).

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma modeli, "... araştırma, amacına uygun ve ekonomik olarak verilerin toplanması ve çözümlenebilmesi için gerekli koşulların düzenlenmesidir (Selltiz, Jahoda, Deutsch ve Cook, 1959, 50 akt. Karasar, 2016, 108). Bu koşulların düzenlenmesinde iki temel yaklaşım vardır: *tarama* ve *deneme* (Nisbet & Entwistle, 1974; Simon, 1969; Cole, 1972; Kaplan, 1964, 164 akt. Karasar, 2016,108).

Bu araştırmada, '*tarama modeli*' çeşitlerinden '*genel tarama modeli*' kullanılmıştır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2016, 111). Bu araştırmada ise evrenin tümüne erişim sağlanarak genel bir yargıya varılmıştır.

3.2. Araştırma Deseni

Bu araştırmada '*tarama deseni*' kullanılmıştır. Tarama araştırmalarının amacı genellikle araştırma konusu ile ilgili var olan durumun fotoğrafını çekerek bir betimleme yapmaktır (Büyüköztürk, vd. 2014, 177). Tarama araştırmaları anlık, boylamsal, kesitsel ve geçmişe dönük tarama araştırmaları olmak üzere dört başlıkta incelenebilir. Karasar (2002), anlık tarama araştırmalarını belirli bir zamanda mevcut durumun var olduğu şekliyle betimlemesi amacıyla yürütülen çalışmalar olarak tanımlamaktadır (Büyüköztürk, vd. 2014, 178). Bu araştırmada da '*tarama deseni*' türlerinden biri olan '*anlık tarama deseni*' tercih edilmiştir. YÖK'e bağlı üniversitelerin, 05.03.2018-22.06.2018 tarihleri arasında yabancılara Türkçe öğretimindeki mevcut durumunu var olduğu şekliyle betimlemek amaçlandığı için '*anlık tarama deseni*' tercih edilmiştir.

3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmada amaç, evren hakkında bilgi toplamaktır. Evren birimlerinin tümüne ulaşılabildiği durumlarda örnekleme ihtiyacı duyulmaz. Evrenin tüm birimlerine ulaşılarak bilgilerin toplanmasına '*sayım*' denir (Büyüköztürk, vd. 2014, 81). Araştırmanın evrenini, 2017-2018 Akademik Yılı Bahar Döneminde Türkiye'de akademik eğitim veren Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı 209 üniversite oluşturmaktadır. Araştırmada, evrenin tamamına ulaşılmıştır.

3.4. Veri Toplama Aracı

Veri toplama araçlarının kullanılması için birçok yol vardır. Bu yöntemler hem veri toplama aracının ne olacağını hem de verilerin toplanması için çalışacak kişilerin yapacakları işlerin ve sahip olmaları gereken niteliklerin ne olması gerektiğini etkiler. Genel olarak veri toplamanın beş yolu bulunmaktadır. Bir araştırmacı veri toplama aracını '*basılı form haline getirerek*' veri toplatabilir; '*telefonu*' ya da '*postayı*' kullanabilir, '*internet*' üzerinden veri toplayabilir ya da '*görüşme*' yapabilir (Büyüköztürk, vd. 2014, 181). Bu çalışmada 209 Üniversiteye, '*telefonla*' ve '*e-posta*' yolu ile tek tek ulaşılarak araştırma verileri elde edilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri, Microsoft Excel programında yer alan '*hesaplama*' ve '*filtre uygulama*' kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma verileri, '*tümdengelim yaklaşımı*' doğrultusunda incelenmiştir. Öncelikle 209 üniversiteden elde edilen verilerin tamamına yer verilmiş ardından '*devlet*', '*vakıf*' ve '*vakıf meslek yüksekokulları*' olarak '3 ayrı kategoriye' ayrılmıştır.

Veriler analiz edilirken 2018-2019 Akademik Yılı Güz Döneminde açılması planlanan Türkçe öğretim kurumları ve ders kitabı olarak okutulması planlanan bulgular kesinlik içermediği için çalışmaya dâhil edilmemiştir. Bazı üniversitelerin '*Temel Kaynak*' ve '*Yardımcı Kaynak*' olarak nitelendirdikleri ders kitapları da veri analizine dâhil edilmiştir.

YÖK Resmi internet sitesinin '*İstatistik*' bölümünden elde edilen veriler (<https://istatistik.yok.gov.tr/>) doğrultusunda devlet üniversitesi sayısı 129 olarak belirtilmektedir. Ancak istatistikî veri hesaplamasına Millî Savunma Üniversitesi'nin dâhil edilmediği tespit edilmiştir. Millî Savunma Üniversitesi bünyesinde yer alan Deniz Harp Okulu, Kara Harp Okulu ve Hava Harp Okulu da araştırma verilerine dâhil edilerek devlet üniversitesi sayısı 129 yerine 132 olarak Tablo-3'te belirtilmiştir.

Tablo 3: Devlet ve Vakıf Üniversitesi Sayısı

Devlet Üniversitesi Sayısı	Vakıf Üniversitesi Sayısı	Vakıf Meslek Yüksekokulu Sayısı	Toplam Üniversite Sayısı
132	72	5	209

4. BULGULAR

4.1. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) Bağlı '209 Üniversitede' Yabancılara Türkçe Öğretiminin Yapıldığı 'Kurum' ve En Fazla Tercih Edilen 'Türkçe Öğretim Seti'

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) istatistik verileri doğrultusunda tespit edilen 209 üniversitede 05.03.2018-22.06.2018 tarihleri arasında yabancılara Türkçe öğretiminin 'hangi kurum' altında öğretildiği ve Türkçe öğretiminde tercih edilen 'ders kitabının adını' tespit etmeye yönelik elde edilen bulgular Tablo-4'te yer almaktadır.

Tablo 4: Devlet ve Vakıf Üniversitelerinde Yabancılara Türkçe Öğretimi

Sayı	Birim Adı	Kuruluş Yılı	Tür	İl	Bölge	TÖMER	Ders Kitabı
1	Abdullah Gül Üniversitesi	21.07.2010	Devlet	Kayseri	İç Anadolu	Zorunlu Türk Dili dersi kapsamında yabancı uyruklu öğrenciler için ayrı bir sınıfta Türkçe öğretimi veriliyor.	Yunus Emre
2	Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi	18.05.2007	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
3	Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	14.04.2011	Devlet	Adana	Akdeniz	TÖMER	Yunus Emre
4	Adıyaman Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Adıyaman	Güneydoğu Anadolu	TÖMER	İstanbul
5	Afyon Kocatepe Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Afyonkarahisar	Ege	TÖMER	Yunus Emre
6	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Afyonkarahisar	Ege	Üniversite yeni kuruldu.	
7	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Ağrı	Doğu Anadolu	TÖMER	Bu yıl yeterli sayı olmadığı için yabancı uyruklu öğrenciler, Trabzon'a yönlendirildi.
8	Akdeniz Üniversitesi	20.07.1982	Devlet	Antalya	Akdeniz	TÖMER	İstanbul
9	Aksaray Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Aksaray	İç Anadolu	TÜRKÇEM	Yunus Emre
10	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	23.04.2015	Devlet	Antalya	Akdeniz	TÖMER (Yeni açıldı.)	İstanbul (Planlanan)
11	Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi	03.03.2011	Vakıf	Antalya	Akdeniz	Yabancı Diller Yüksekokulu	Yeni Hitit
12	Altınbaş Üniversitesi	22.05.2008	Vakıf	İstanbul	Marmara	Modern Diller	İstanbul
13	Amasya Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Amasya	Karadeniz	Bu yıl yabancı uyruklu öğrenciler ilde Halk Eğitim bünyesinde yabancılara Türkçe kursuna yönlendirildi. 11.06.2018 Tarihinde TÖMER kuruldu. (bkz. Resmi Gazete)	
14	Anadolu Üniversitesi	30.11.1973	Devlet	Eskişehir	İç Anadolu	TÖMER	Türkçeye Yolculuk (Kesit)
15	Anka Teknoloji Üniversitesi	18.06.2013	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Üniversite henüz açılmadı.	
16	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Ankara	İç Anadolu	Üniversite yeni kuruldu.	
17	Ankara Medipol Üniversitesi	18.05.2018	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Üniversite yeni kuruldu.	
18	Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar	01.07.2017	Devlet	Ankara	İç Anadolu	Üniversite, henüz öğrenci alımına başlamadı.	

	Üniversitesi						
19	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	31.01.2013	Devlet	Ankara	İç Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
20	Ankara Üniversitesi	13.06.1946	Devlet	Ankara	İç Anadolu	TÖMER	Yeni Hitit
21	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	07.09.2016	Devlet	Ankara	İç Anadolu	DİLMER	Yunus Emre
22	Antalya Akev Üniversitesi	23.04.2015	Vakıf	Antalya	Akdeniz	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
23	Antalya Bilim Üniversitesi	21.07.2010	Vakıf	Antalya	Akdeniz	Rektörlüğe Bağlı Türk Dili Bölümü	İstanbul
24	Ardahan Üniversitesi	22.05.2008	Devlet	Ardahan	Doğu Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
25	Artvin Çoruh Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Artvin	Karadeniz	TÖMER	Yunus Emre
26	Ataşehir Adıgüzel Meslek Yüksekokulu	16.03.2014	Vakıf MYO	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
27	Atatürk Üniversitesi	31.05.1957	Devlet	Erzurum	Doğu Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
28	Atılım Üniversitesi	15.07.1997	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
29	Avrasya Üniversitesi	10.12.2010	Vakıf	Trabzon	Karadeniz	TÖMER	Temel Kaynak: İstanbul Yardımcı Kaynak: Yunus Emre'nin internet sitesindeki deneme sürümü kitaplarından da yararlanılıyor.
30	Avrupa Meslek Yüksekokulu	05.09.2009	Vakıf MYO	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
31	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Aydın	Ege	TÖMER	Yeni Hitit
32	Bahçeşehir Üniversitesi	18.01.1998	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÜRKMER	1. Yeni Hitit 2. İstanbul 3. Türkmer Yayınları
33	Balıkesir Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Balıkesir	Marmara	TÖMER	1. Gazi 2. Yabancı Dilim Türkçe-Dilmer Yayınları
34	Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi	23.04.2015	Devlet	Balıkesir	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
35	Bartın Üniversitesi	22.05.2008	Devlet	Bartın	Karadeniz	BÜNSEM	Yunus Emre
36	Başkent Üniversitesi	15.01.1994	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	BÜDAM	Gazi
37	Batman Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Batman	Güneydoğu Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor. Yabancı öğrenciler, başka üniversiteye yönlendiriliyor.	
38	Bayburt Üniversitesi	22.05.2008	Devlet	Bayburt	Karadeniz	TÖMER	Yunus Emre
39	Beykent Üniversitesi	15.07.1997	Vakıf	İstanbul	Marmara	Fen-Edebiyat Fakültesi-Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (BEÜ TÖMER Başvuruları Bulunmaktadır.)	Türkçe Öğreniyorum/ Turkish Active. Alev Özışık, Ali Şeylan, Selim Cihan (Kendi Serileri).
40	Beykoz Üniversitesi	07.09.2016	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÖMER	İstanbul
41	Bezm-i Âlem	24.04.2010	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için	

	Vakıf Üniversitesi						Türkçe dersi verilmiyor. Bu yıl yabancı öğrenciler, FSMVÜ'ne yönlendirildi.
42	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Bilecik	Marmara	TÖMER (Yeni Açıldı)	Yunus Emre (Okutulması Planlanan)
43	Bingöl Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Bingöl	Doğu Anadolu	DİLMER	Gazi
44	Biruni Üniversitesi	27.02.2014	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÖMER	Yunus Emre
45	Bitlis Eren Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Bitlis	Doğu Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
46	Boğaziçi Üniversitesi	12.09.1971	Devlet	İstanbul	Marmara	Fen Edebiyat Fakültesi-Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü	Dersi veren hocaların kendi coursepackleri ve handoutları bulunmaktadır. Yardımcı Kaynaklar: 1. Yabancılar İçin Türkçe-Hikmet Sebüktekin. Boğaziçi Yayınları. 2. Türkçe-Turkish-Sumru A. Özsoy. Boğaziçi Yayınları.
47	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Bolu	Karadeniz	TÖMER	Gazi
48	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Burdur	Akdeniz	TÖMER	Gazi
49	Bursa Teknik Üniversitesi	21.07.2010	Devlet	Bursa	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
50	Bursa Uludağ Üniversitesi	11.04.1975	Devlet	Bursa	Marmara	TÖMER	Yunus Emre
51	Çağ Üniversitesi	15.07.1997	Vakıf	Mersin	Akdeniz	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
52	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Çanakkale	Marmara	TÖMER	Yunus Emre
53	Çankaya Üniversitesi	15.07.1997	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Bu yıl SEDAM bünyesinde yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersinin verilmesi planlandı ancak yeterli talep olmadığı için ders açılmadı.	
54	Çankırı Karatekin Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Çankırı	İç Anadolu	UDOM	Yeni Hitit
55	Çukurova Üniversitesi	30.11.1973	Devlet	Adana	Akdeniz	TÖMER	İstanbul
56	Dicle Üniversitesi	30.11.1973	Devlet	Diyarbakır	Güneydoğu Anadolu	TÖMER	Gazi
57	Doğuş Üniversitesi	15.07.1997	Vakıf	İstanbul	Marmara	Rektörlüğe Bağlı Servis Dersi	İlk dönem Yeni Hitit, ikinci dönem Yabancı Dilim Türkçe-Dilmer Yayınları.
58	Dokuz Eylül Üniversitesi	20.07.1982	Devlet	İzmir	Ege	DEDAM	İzmir
59	Düzce Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Düzce	Karadeniz	TÖMER	Gazi
60	Ege Üniversitesi	01.01.1955	Devlet	İzmir	Ege	TÖMER	Yabancılar İçin Türkçe Metinler Okuyorum Öğreniyorum-Ege Üniversitesi Yayınları.

61	Erciyes Üniversitesi	18.11.1978	Devlet	Kayseri	İç Anadolu	Kaşgarlı Mahmut TÖMER	Gazi
62	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Erzincan	Doğu Anadolu	TÖMER	Gazi
63	Erzurum Teknik Üniversitesi	21.07.2010	Devlet	Erzurum	Doğu Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
64	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	18.08.1993	Devlet	Eskişehir	İç Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
65	Eskişehir Teknik Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Eskişehir	İç Anadolu	Üniversite yeni kuruldu.	
66	Faruk Saraç Tasarım Meslek Yüksekokulu	06.03.2010	Vakıf MYO	Bursa	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
67	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	24.04.2010	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÜMER	İstanbul
68	Fenerbahçe Üniversitesi	24.11.2016	Vakıf	İstanbul	Marmara	Üniversite henüz açılmadı.	
69	Fırat Üniversitesi	11.04.1975	Devlet	Elazığ	Doğu Anadolu	TÖMER	Gazi
70	Galatasaray Üniversitesi	06.06.1994	Devlet	İstanbul	Marmara	Yabancı Diller Bölüm Başkanlığı	Fransızca Konuşanlar İçin Türkçe Öğretim Kitabı-Feray İlgün.
71	Gazi Üniversitesi	20.07.1982	Devlet	Ankara	İç Anadolu	TÖMER	Gazi
72	Gaziantep Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Gaziantep	Güneydoğu Anadolu	Üniversite yeni kuruldu.	
73	Gaziantep Üniversitesi	27.06.1987	Devlet	Gaziantep	Güneydoğu Anadolu	TÖMER	Yeni Hitit
74	Gebze Teknik Üniversitesi	04.11.2014	Devlet	Kocaeli	Marmara	Bu yıl, yeterli sayı olmadığı için yabancı uyruklu öğrenciler, Kocaeli Üniversitesi TÖMER'e yönlendirildi.	
75	Giresun Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Giresun	Karadeniz	TÖMER	Temel kaynak: İstanbul Yardımcı kaynaklar da kullanılmaktadır.
76	Gümüşhane Üniversitesi	22.05.2008	Devlet	Gümüşhane	Karadeniz	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
77	Hacettepe Üniversitesi	08.07.1967	Devlet	Ankara	İç Anadolu	TÖMER	Temel Kaynak: Yeni Hitit Yardımcı Kaynak: Yunus Emre
78	Hakkâri Üniversitesi	31.05.2008	Devlet	Hakkâri	Doğu Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
79	Haliç Üniversitesi	18.01.1998	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
80	Harran Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Şanlıurfa	Güneydoğu Anadolu	TÖMER	Gazi
81	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	31.07.2008	Vakıf	Gaziantep	Güneydoğu Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi zorunlu değil yerine seçmeli derslerden birisini alabilir.	
82	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Hatay	Akdeniz	TÖMER	Yunus Emre
83	Hitit Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Çorum	Karadeniz	TÖMER'in açılmasına yönelik çalışmalar var ancak henüz açılmadı.	
84	Iğdır Üniversitesi	22.05.2008	Devlet	Iğdır	Doğu Anadolu	TÖMER	Birinci dönem Yeni Hitit, ikinci dönem Yunus Emre
85	Isparta Uygulamalı Bilimler	18.05.2018	Devlet	Isparta	Akdeniz	Üniversite yeni kuruldu.	

	Üniversitesi						
86	Işık Üniversitesi	07.06.1996	Vakıf	İstanbul	Marmara	School of Languages (SFL)	Elementary Turkish-Kurtuluş Öztopçu.
87	İbn Haldun Üniversitesi	23.04.2015	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı Diller Yüksekokulu	İstanbul
88	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	22.05.1985	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Yabancı Diller Koordinatörlüğü	Yeni Hitit
89	İnönü Üniversitesi	03.04.1975	Devlet	Malatya	Doğu Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
90	İskenderun Teknik Üniversitesi	23.04.2015	Devlet	Hatay	Akdeniz	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
91	İstanbul Arel Üniversitesi	18.05.2007	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
92	İstanbul Atlas Üniversitesi	18.05.2018	Vakıf	İstanbul	Marmara	Üniversite yeni kuruldu.	
93	İstanbul Aydın Üniversitesi	18.05.2007	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÖMER	İstanbul
94	İstanbul Ayvansaray Üniversitesi	24.11.2016	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
95	İstanbul Bilgi Üniversitesi	07.06.1996	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÜRMER	İstanbul
96	İstanbul Bilim Üniversitesi	28.03.2006	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
97	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	18.06.2013	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
98	İstanbul Gedik Üniversitesi	07.09.2016	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
99	İstanbul Gelişim Üniversitesi	03.03.2011	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÖMER, yeni açıldı. 2018-2019 Akademik Yılında yalnızca bölüme kabul edilen yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe dersi verilecektir.	
100	İstanbul Kent Üniversitesi	07.09.2016	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
101	İstanbul Kültür Üniversitesi	15.07.1997	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÖMER	Türkçeye Yolculuk (Kesit)
102	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	21.07.2010	Devlet	İstanbul	Marmara	TÖMER, yeni kuruldu. (21.12.2017, bknz. Resmi Gazete).	
103	İstanbul Medipol Üniversitesi	07.07.2009	Vakıf	İstanbul	Marmara	En az 10 yabancı uyruklu öğrencinin başvuru yapması koşuluyla SEM bünyesinde açılacak.	
104	İstanbul Okan Üniversitesi	18.12.1999	Vakıf	İstanbul	Marmara	OKANDİL	Yunus Emre
105	İstanbul Rumeli Üniversitesi	23.04.2015	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
106	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	24.04.2010	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÖMER	İstanbul
107	İstanbul Şehir Üniversitesi	22.05.2008	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÖMER	Yeni Hitit
108	İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu	18.05.2012	Vakıf MYO	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
109	İstanbul Teknik Üniversitesi	01.01.1944	Devlet	İstanbul	Marmara	Türk Dili Bölümü	Yeni Hitit ve İstanbul
110	İstanbul Ticaret Üniversitesi	14.04.2001	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
111	İstanbul Üniversitesi	18.11.1933	Devlet	İstanbul	Marmara	DİLMER	İstanbul
112	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	18.05.2018	Devlet	İstanbul	Marmara	Üniversite yeni kuruldu.	
113	İstanbul Yeni	07.09.2016	Vakıf	İstanbul	Marmara	YÜTÖM	İstanbul

	Yüzyıl Üniversitesi						
114	İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi	24.04.2010	Vakıf	İstanbul	Marmara	Türkçe Hazırlık Birimi	İstanbul
115	İstinye Üniversitesi	23.04.2015	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÜRKMER	İstanbul
116	İzmir Bakırçay Üniversitesi	07.09.2016	Devlet	İzmir	Ege	Üniversite henüz açılmadı. 2018-2019 Akademik Yılında ilk kez öğrenci almaya başlayacak.	
117	İzmir Demokrasi Üniversitesi	07.09.2016	Devlet	İzmir	Ege	Yeni açılan bir üniversite olduğu için henüz yabancı uyruklu öğrencisi yok.	
118	İzmir Ekonomi Üniversitesi	14.04.2001	Vakıf	İzmir	Ege	Yabancı Diller Yüksekokulu	1. Yeni Hitit 2. İzmir 3. İstanbul
119	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi	21.07.2010	Devlet	İzmir	Ege	TÖMER	Yeni Hitit
120	İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu	12.07.2008	Vakıf MYO	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
121	İzmir Tınaztepe Üniversitesi	18.05.2018	Vakıf	İzmir	Ege	Üniversite yeni kuruldu.	
122	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	11.07.1992	Devlet	İzmir	Ege	Genel Kültür Dersleri	Gazi, Yeni Hitit, Take Away Turkish-Şule Hızal Mixon, Arzu Sekirden Döven-Boyut Yayın Grubu.
123	Kadir Has Üniversitesi	30.05.1997	Vakıf	İstanbul	Marmara	Üniversitenin öğretim dili İngilizce olduğundan dolayı yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
124	Kafkas Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Kars	Doğu Anadolu	TÖMER yeni kuruldu henüz yabancı uyruklu öğrencisi yok.	
125	Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Kahramanmaraş	Akdeniz	Üniversite yeni kuruldu.	
126	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Kahramanmaraş	Akdeniz	TÖMER	Gazi
127	Kapadokya Üniversitesi	16.09.2005	Vakıf	Nevşehir	İç Anadolu	Kapadokya Meslek Yüksekokulu	1. İstanbul 2. Yunus Emre
128	Karabük Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Karabük	Karadeniz	TÖMER	1.Karabük Üniversitesi Türkçe Yaşamak 2.Yunus Emre
129	Karadeniz Teknik Üniversitesi	20.05.1955	Devlet	Trabzon	Karadeniz	TÖMER	2017-İstanbul 2018-Yunus Emre
130	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Karaman	İç Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
131	Kastamonu Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Kastamonu	Karadeniz	TÖMER	İstanbul
132	Kayseri Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Kayseri	İç Anadolu	Üniversite yeni kuruldu.	
133	Kırıkkale Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Kırıkkale	İç Anadolu	TÖMER	Bu yıl Kesit, geçen yıl Gazi, ondan önce Yunus Emre.
134	Kırklareli Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Kırklareli	Marmara	TÖMER	İstanbul
135	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Kırşehir	İç Anadolu	TÖMER	Gazi
136	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Kilis	Güneydoğu Anadolu	TÖMER	Türkçeye Yolculuk (Kesit)
137	Kocaeli	11.07.1992	Devlet	Kocaeli	Marmara	DİLMER	İstanbul

	Üniversitesi						
138	Koç Üniversitesi	07.03.1992	Vakıf	İstanbul	Marmara	İnsanî Bilimler ve Edebiyat Fakültesi-Türkçe Bölümü	Yeni Hitit
139	Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi	18.06.2013	Vakıf	Konya	İç Anadolu	Yabancı Diller Koordinatörlüğü	Yunus Emre
140	Konya Teknik Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Konya	İç Anadolu	Üniversite yeni kuruldu.	
141	KTO Karatay Üniversitesi	07.07.2009	Vakıf	Konya	İç Anadolu	TÖMER	Bu yıl Yeni Hitit, gelecek yıl Gazi.
142	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Kütahya	Ege	TÖMER	Yunus Emre
143	Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Kütahya	Ege	Üniversite yeni kuruldu.	
144	Lokman Hekim Üniversitesi	20.12.2017	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Üniversite henüz açılmadı.	
145	Malatya Turgut Özal Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Malatya	Doğu Anadolu	Üniversite yeni kuruldu.	
146	Maltepe Üniversitesi	15.07.1997	Vakıf	İstanbul	Marmara	Bu yıl yalnızca 1 yabancı uyruklu öğrenci Türkçe öğrenmek istediği için yeterli sayı olmadığından dolayı sınıf açılmamış ve Türkçe dersi verilememiştir.	
147	Manisa Celâl Bayar Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Manisa	Ege	DİLMER	Gazi
148	Mardin Artuklu Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Mardin	Güneydoğu Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
149	Marmara Üniversitesi	20.07.1982	Devlet	İstanbul	Marmara	TÖMER	İstanbul
150	MEF Üniversitesi	27.04.2012	Vakıf	İstanbul	Marmara	Rektörlüğe Bağlı Türk Dili	Yeni Hitit
151	Mersin Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Mersin	Akdeniz	TUAM	Yunus Emre
---	Millî Savunma Üniversitesi	31.07.2016	Devlet	İstanbul	Marmara	-----	-----
152	Deniz Harp Okulu	1773	Devlet	İstanbul	Marmara	Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı Başkanlığı-Misafir Askerî Personel (MAP)	Yeni Hitit
153	Hava Harp Okulu	01.10.1951	Devlet	İstanbul	Marmara	Askerî ve Sosyal Bilimler-Türkçe Hazırlık Eğitimi-Misafir Askerî Personel (MAP)	Geçen yıl Yeni Hitit bu yıl İstanbul kullanıldı. Dinleme metinlerinde (B2) Yeni Hitit'ten yararlandı.
154	Kara Harp Okulu	1834	Devlet	Ankara	İç Anadolu	Temel Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı-Misafir Askerî Personel (MAP)	Yunus Emre
155	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	20.07.1982	Devlet	İstanbul	Marmara	SEM	Yeni Hitit
156	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Muğla	Ege	TÖMER	Yunus Emre
157	Munzur Üniversitesi	07.09.2016	Devlet	Tunceli	Doğu Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
158	Muş Alparslan Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Muş	Doğu Anadolu	Bu yıl kurs açabilecek sayıya ulaşamamış ancak okutulması planlanan Yeni Hitit olmuş.	

159	Necmettin Erbakan Üniversitesi	21.07.2010	Devlet	Konya	İç Anadolu	KONDİL	İstanbul
160	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	07.11.2013	Devlet	Nevşehir	İç Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
161	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	07.09.2016	Devlet	Niğde	İç Anadolu	TÖMER	Gazi
162	Nişantaşı Üniversitesi	17.09.2009	Vakıf	İstanbul	Marmara	2018-2019 Akademik Yılında kurs açabilmek için yeterli sayıda yabancı uyruklu öğrenci geldiği takdirde SEM bünyesinde açılması planlanmaktadır.	
163	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi	07.07.2009	Vakıf	Kayseri	İç Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
164	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	11.04.1975	Devlet	Samsun	Karadeniz	TÜRKÇE	İstanbul
165	Ordu Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Ordu	Karadeniz	TÖMER	Gazi
166	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	15.11.1956	Devlet	Ankara	İç Anadolu	Rektörlüğe Bağlı Türk Dili Bölümü	İstanbul
167	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Osmaniye	Akdeniz	TÖMER	Türkçeye Yolculuk (Kesit)
168	OSTİM Teknik Üniversitesi	01.07.2017	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Üniversite henüz açılmadı.	
169	Özyeğin Üniversitesi	18.05.2007	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı Diller Yüksekokulu	Türkçe dersini veren öğretilerinin kendi notları ve İstanbul kullanıldı.
170	Pamukkale Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Denizli	Ege	PADAM	Yunus Emre
171	Piri Reis Üniversitesi	30.01.2008	Vakıf	İstanbul	Marmara	Geçen yıl yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verildi ancak bu yıl yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi açılmadı.	
172	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Rize	Karadeniz	TÖMER	İstanbul
173	Sabancı Üniversitesi	07.06.1996	Vakıf	İstanbul	Marmara	School of Languages	Learning Turkish Step By Step- Güniz Evirgen-Cinius Yayınları.
174	Sağlık Bilimleri Üniversitesi	15.04.2015	Devlet	İstanbul	Marmara	Rektörlüğe Bağlı Türk Dili Bölümü	Yunus Emre
175	Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Sakarya	Marmara	Üniversite yeni kuruldu.	
176	Sakarya Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Sakarya	Marmara	TÖMER	Gazi
177	Samsun Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Samsun	Karadeniz	Üniversite yeni kuruldu.	
178	SANKO Üniversitesi	18.06.2013	Vakıf	Gaziantep	Güneydoğu Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
179	Selçuk Üniversitesi	11.04.1975	Devlet	Konya	İç Anadolu	TÖMER	İstanbul
180	Semerikand Bilim ve Medeniyet Üniversitesi	18.05.2018	Vakıf	İstanbul	Marmara	Üniversite yeni kuruldu.	
181	Siirt Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Siirt	Güneydoğu Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
182	Sinop Üniversitesi	29.05.2007	Devlet	Sinop	Karadeniz	TÖMER	Yeni Hitit
183	Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Sivas	İç Anadolu	Üniversite yeni kuruldu.	

184	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	09.02.1974	Devlet	Sivas	İç Anadolu	TÖMER	Yunus Emre
185	Süleyman Demirel Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Isparta	Akdeniz	TÖMER	Yunus Emre
186	Şırnak Üniversitesi	22.05.2008	Devlet	Şırnak	Güneydoğu Anadolu	Bu yıl, yabancı uyruklu 1 öğrenci gelmiş o da Türkçe bildiği için Türkçe dersi açılmamış.	
187	Tarsus Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Mersin	Akdeniz	Üniversite yeni kuruldu.	
188	TED Üniversitesi	07.07.2009	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Fen-Edebiyat Fakültesi-Temel Bilimler	Yeni Hitit
189	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Tekirdağ	Marmara	TÖMER	Yunus Emre
190	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	01.07.2003	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	TÖMER kuruldu ancak aktif değil.	
191	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Tokat	Karadeniz	TÖMER	Yunus Emre
192	Toros Üniversitesi	07.07.2009	Vakıf	Mersin	Akdeniz	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor, öğrencilerin başka üniversitelerden aldıkları TÖMER dil sertifikasını kabul ediyorlar.	
193	Trabzon Üniversitesi	18.05.2018	Devlet	Trabzon	Karadeniz	Üniversite yeni kuruldu.	
194	Trakya Üniversitesi	20.07.1982	Devlet	Edirne	Marmara	DİLMER	İstanbul
195	Türk Hava Kurumu Üniversitesi	03.03.2011	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	YADEM Türkçe Öğretim Programı	Yunus Emre
196	Türk-Alman Üniversitesi	07.11.2010	Devlet	İstanbul	Marmara	Yabancı Diller Yüksekokulu	İstanbul
197	Türkiye Uluslararası İslâm, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	23.04.2015	Devlet	İstanbul	Marmara	Üniversite henüz açılmadı.	
198	Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	24.06.2017	Devlet	İstanbul	Marmara	Üniversite henüz açılmadı.	
199	Ufuk Üniversitesi	18.12.1999	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
200	Uşak Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Uşak	Ege	TÖMER	Yunus Emre
201	Üsküdar Üniversitesi	03.03.2011	Vakıf	İstanbul	Marmara	TÖMER	Yunus Emre
202	Van Yüztüncü Yıl Üniversitesi	20.07.1982	Devlet	Van	Doğu Anadolu	TÖMER	Gazi
203	Yalova Üniversitesi	22.05.2008	Devlet	Yalova	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor. Öğrencilerin, başka üniversitelerden aldıkları TÖMER dil sertifikaları kabul ediliyor ve öğrenciler bölüme geçmeye hak kazanıyor. Bölüme geçen yabancı uyruklu öğrenciler, zorunlu Türk Dili dersini alıyorlar.	
204	Yaşar Üniversitesi	14.04.2001	Vakıf	İzmir	Ege	Yabancı Diller Yüksekokulu	Haftada 3 saat veriliyor. Dersi veren hocaların kendi materyallerinin yanı sıra Yeni Hitit, İzmir, Bu Ne Demek? Yetişkinler için

							Türkçe Öğrenme Seti/ Emine Şenduran (Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi). Yabancı Dilim Türkçe (Dilmer Yayınları) gibi kaynaklardan da yararlanılıyor.
205	Yeditepe Üniversitesi	07.06.1996	Vakıf	İstanbul	Marmara	Yabancı Diller Yüksekokulu	Oyun bazlı dil öğretimi konusunda Survival Turkish metodu kullanılmaktadır. Her yaşa göre hazırlanan yöntem ve materyaller farklıdır. Yardımcı Kaynak: Yabancı Dilim Türkçe-Hakan Yılmaz (Dilmer Yayınları)
206	Yıldız Teknik Üniversitesi	20.07.1982	Devlet	İstanbul	Marmara	TÖMER	Yunus Emre
207	Yozgat Bozok Üniversitesi	17.03.2006	Devlet	Yozgat	İç Anadolu	TÖMER, yeni açıldı. 2018-2019 Akademik Yılında yabancı uyruklu öğrencileri almaya başlayacaklar.	
208	Yüksek İhtisas Üniversitesi	02.08.2013	Vakıf	Ankara	İç Anadolu	2018-2019 Akademik yılı için YÖS başvurusu yapıldı ve yabancı uyruklu öğrencilerin gelmesi öngörülüyor.	
209	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	11.07.1992	Devlet	Zonguldak	Karadeniz	TÖMER	Temel seviyede Kesit kullanıldı ancak orta seviyede Yeni Hitit'e geçildi.

Tablo-4 incelendiğinde 209 üniversiteden; 89 devlet üniversitesi ve 36 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 125 üniversitede TÖMER, DİLMER ya da farklı kurumlar adı altında yabancılara Türkçe öğretiminin yapıldığı görülmektedir. 89 Devlet üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretiminde, 9 farklı 'Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti' ve 1 'Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı' tercih edilmektedir. 5 Devlet üniversitesi yabancılara Türkçe öğretiminde birden fazla kitaptan yararlanmaktadır. 36 Vakıf üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretiminde, 6 farklı 'Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti' ve 3 'Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı' tercih edilmektedir. 4 Vakıf üniversitesi yabancılara Türkçe öğretiminde birden fazla kitaptan yararlanmaktadır.

4.2. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kurulu'na (YÖK) Bağlı '132 Devlet Üniversitesinde' Yabancılara Türkçe Öğretiminin Yapıldığı 'Kurum' ve En Fazla Tercih Edilen 'Türkçe Öğretim Seti'

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) istatistik verileri doğrultusunda 132 devlet üniversitesinin olduğu tespit edilmiştir. Ancak yabancılara Türkçe öğretimi 89 devlet üniversitesi tarafından verilmektedir.

Tablo-5: 89 Devlet Üniversitesinde Yabancılara Türkçe Öğretiminin Yapıldığı Kurumlar

Sayı	Kurum Adı	Üniversite Sayısı/Adı	Üniversite Sayısı/Adı	Üniversite Sayısı/Adı	Üniversite Sayısı/Adı	Üniversite Sayısı/Adı
1	TÖMER	63 Üniversite 1.Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2.Adıyaman Üniversitesi 3.Afyon Kocatepe Üniversitesi 4.Akdeniz Üniversitesi	20.Ege Üniversitesi 21.Erciyes Üniversitesi 22.Erzincan Üniversitesi Binali Yıldırım Üniversitesi 23.Eskişehir Osman Gazi	30.Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 31.Iğdır Üniversitesi 32.İnönü Üniversitesi 33.İzmir Kâtip Çelebi	40.Kırklareli Üniversitesi 41.Kırşehir Üniversitesi 42.Kilis 7 Aralık Üniversitesi 43.Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	50.Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 51.Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 52.Sakarya Üniversitesi 53.Selçuk Üniversitesi 54.Siirt Üniversitesi 55.Sinop Üniversitesi 56.Sivas Cumhuriyet

	5.Anadolu Üniversitesi	Üniversitesi	Üniversitesi	44.Mardin Artuklu Üniversitesi	Üniversitesi
	6.Ankara Üniversitesi	24.Fırat Üniversitesi	34.Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	45.Marmara Üniversitesi	57.Süleyman Demirel Üniversitesi
	7.Ardahan Üniversitesi	25.Gazi Üniversitesi	35.Karabük Üniversitesi	46.Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	58.Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
	8.Artvin Çoruh Üniversitesi	26.Gaziantep Üniversitesi	36.Karadeniz Teknik Üniversitesi	47.Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	59.Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
	9.Atatürk Üniversitesi	27.Giresun Üniversitesi	37.Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	48.Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	60.Uşak Üniversitesi
	10.Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	28.Hacettepe Üniversitesi	38.Kastamonu Üniversitesi	49.Ordu Üniversitesi	61.Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
	11.Balıkesir Üniversitesi	29.Harran Üniversitesi	39.Kırıkkale Üniversitesi		62.Yıldız Teknik Üniversitesi
	12.Bayburt Üniversitesi				63.Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
	13.Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi				
	14.Burdur Mehmet Akif Üniversitesi				
	15.Bursa Uludağ Üniversitesi				
	16.Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi				
	17.Çukurova Üniversitesi				
	18.Dicle Üniversitesi				
	19.Düzce Üniversitesi				
2	DİLMER	6 Üniversite	4.Kocaeli Üniversitesi		
		1.Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	5.Manisa Celal Bayar Üniversitesi		
		2.Bingöl Üniversitesi	6.Trakya Üniversitesi		
		3.İstanbul Üniversitesi			
3	TÜRKÇEM		Aksaray Üniversitesi		
4	TÜRKÇE		Ondokuz Mayıs Üniversitesi		
5	TUAM		Mardin Üniversitesi		
6	PADAM		Pamukkale Üniversitesi		
7	DEDAM		Dokuz Eylül Üniversitesi		
8	UDOM		Çankırı Karatekin Üniversitesi		
9	KONDİL		Necmettin Erbakan Üniversitesi		
10	BÜNSEM		Bartın Üniversitesi		
11	SEM		Mimar Sinan Üniversitesi		
12	Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı Başkanlığı Misafir Askeri Personel (MAP)		Deniz Harp Okulu (DHO)		
			Hava Harp Okulu (HHO)		
			Kara Harp Okulu (KHO)		
13	Rektörlüğe Bağlı Türk Dili Bölümü		Orta Doğu Teknik Üniversitesi		
			Sağlık Bilimleri Üniversitesi		
14	Türk Dili Bölümü		İstanbul Teknik Üniversitesi		
15	Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü		Boğaziçi Üniversitesi		
16	Zorunlu Türk Dili Dersi Kapsamında		Abdullah Gül Üniversitesi		
17	Genel Kültür Dersleri		İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü		
18	Yabancı Diller Yüksekokulu		Türk-Alman Üniversitesi		
19	Yabancı Diller Bölüm Başkanlığı		Galatasaray Üniversitesi		
Toplam: 89 Üniversite					

Tablo-5'e göre yabancılara Türkçe öğretiminin 19 farklı sınıflandırma altında yapıldığı görülmektedir. Devlet üniversitelerinde; genellikle Rektörlük bünyesinde ya da Yabancı Diller Yüksekokulu çatısı altında kendisine yer edinen yabancılara Türkçe öğretiminin hangi kurum altında yapılması gerektiğine yönelik devlet üniversitelerinin bir araya gelerek YÖK bünyesinde ortak bir karar alması gerekmektedir. Yabancı uyruklu öğrenciler tarafından TÖMER adının diğer kurum isimlerine göre daha fazla bilindiği için farklı bir isimlendirme yerine devlet üniversitelerinin TÖMER gibi tek bir kurum isimlendirmesini tercih etmeleri yabancılara Türkçe öğretimi alanının kurumsal olabilmesine yardımcı olacaktır.

Tablo-6: 89 Devlet Üniversitesinde Tercih Edilen Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setleri

No	Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setleri	Kullanan Üniversite Sayısı/Adı
----	--	--------------------------------

1	Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti	33 Üniversite 1.Abdullah Gül Üniversitesi 2.Adana Bilim Üniversitesi 3.Afyon Kocatepe Üniversitesi 4.Aksaray Üniversitesi 5.Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 6.Ardahan Üniversitesi 7.Artvin Çoruh Üniversitesi 8.Atatürk Üniversitesi 9.Bartın Üniversitesi 10.Bayburt Üniversitesi 11.Bursa Uludağ Üniversitesi 12.Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 13.Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	14.Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 15.İğdır Üniversitesi 16.İnönü Üniversitesi 17.Karadeniz Teknik Üniversitesi 18.Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 19.Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 20.Mardin Artuklu Üniversitesi 21.Mersin Üniversitesi 22.Kara Harp Okulu 23.Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	24.Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi 25.Pamukkale Üniversitesi 26.Sağlık Bilimleri Üniversitesi 27.Siirt Üniversitesi 28.Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 29.Süleyman Demirel Üniversitesi 30.Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 31.Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 32.Uşak Üniversitesi 33.Yıldız Teknik Üniversitesi
2	İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	17 Üniversite 1.Adıyaman Üniversitesi 2.Akdeniz Üniversitesi 3.Çukurova Üniversitesi 4.Giresun Üniversitesi 5.İstanbul Üniversitesi 6.Kastamonu Üniversitesi 7.Kırklareli Üniversitesi 8.Kocaeli Üniversitesi		9.Marmara Üniversitesi 10.Hava Harp Okulu 11.İstanbul Üniversitesi 12.19 Mayıs Üniversitesi 13.Orta Doğu Teknik Üniversitesi 14.Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 15.Selçuk Üniversitesi 16.Trakya Üniversitesi 17.Türk-Alman Üniversitesi 9.Gazi Üniversitesi 10.Harran Üniversitesi 11.Kahramanmaraş Sütçü imam, Üniversitesi 12.Kırşehir Üniversitesi 13.Manisa Celal Bayar Üniversitesi 14.Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 15.Ordu Üniversitesi 16.Sakarya Üniversitesi 17.Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 6.İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 7.Deniz Harp Okulu 8.Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 9.Sinop Üniversitesi 10.Zonguldak Karaelmas Üniversitesi 3.Kilis 7 Aralık Üniversitesi 4.Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
3	Gazi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	17 Üniversite 1.Bingöl Üniversitesi 2.Bolu Abant Üniversitesi 3.Burdur Mehmet Akif Üniversitesi 4.Dicle Üniversitesi 5.Düzce Üniversitesi 6.Erciyes Üniversitesi 7.Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 8.Fırat Üniversitesi		
4	Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti	10 Üniversite 1.Ankara Üniversitesi 2.Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 3.Çankırı Karatekin Üniversitesi 4.Gaziantep Üniversitesi 5.Hacettepe Üniversitesi 1.Anadolu Üniversitesi 2.Kırıkkale Üniversitesi Dokuz Eylül Üniversitesi		
5	Kesit Eğitim Türkçe Öğretim Seti Türkçeye Yolculuk			
6	İzmir Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti			
7	Ege Üniversitesi Yabancılar İçin Türkçe Metinler Okuyorum Öğreniyorum Öğretim Seti	Ege Üniversitesi		
8	Karabük Üniversitesi Türkçe Yaşamak Türkçe Öğretim Seti	Karabük Üniversitesi***		
9	Fransızca Konuşanlar İçin Türkçe Öğretim Kitabı	Galatasaray Üniversitesi		

Toplam: 9 Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti
Kullanan Üniversite Sayısı: 85 Devlet Üniversitesi

Birden Fazla Kitap Kullanan Üniversiteler

1.Gazi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	Balıkesir Üniversitesi
2.Dilmer Yayınları Yabancı Dilim Türkçe Öğretim Seti	
1.Yabancılar İçin Türkçe- Hikmet Sebüktekin	Boğaziçi Üniversitesi
2.Türkçe/Turkish-Sumru A. Özsoy	
1.Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti	İstanbul Teknik Üniversitesi
2.İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	
1.Gazi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
2.Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti	
3.Take Away Turkish-Şule Hızal Mixon, Arzu Sekirden Döven (Boyut Yayın Grubu)	

1.Karabük Üniversitesi Türkçe Yaşamak Türkçe Öğretim Seti
2.Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti

Karabük Üniversitesi***

Toplam: 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı

Kullanan Üniversite Sayısı: 4 Devlet Üniversitesi

Toplam Üniversite Sayısı: 89 Devlet Üniversitesi

Tablo-6 incelendiğinde 89 devlet üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretiminde, 9 farklı 'Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti' ve 1 'Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı' tercih edilmektedir. 5 Devlet üniversitesi yabancılara Türkçe öğretiminde birden fazla kitaptan yararlanmaktadır.

4.3. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) Bağlı '72 Vakıf Üniversitesinde' Yabancılara Türkçe Öğretiminin Yapıldığı 'Kurum' ve En Fazla Tercih Edilen 'Türkçe Öğretim Seti'
Yükseköğretim Kurulu (YÖK) istatistik verileri doğrultusunda 72 vakıf üniversitesinin olduğu tespit edilmiştir. Ancak yabancılara Türkçe öğretimi, 36 vakıf üniversite tarafından verilmektedir.

Tablo-7: 36 Vakıf Üniversitesinde Yabancılara Türkçe Öğretiminin Yapıldığı Kurumlar

Sayı	Kurum Adı	Üniversite Adı
1	TÖMER	9 Üniversite Avrasya Üniversitesi Beykoz Üniversitesi Biruni Üniversitesi İstanbul Aydın Üniversitesi
2	Yabancı Diller Yüksekokulu	6 Üniversite Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi İbn Haldun Üniversitesi İzmir Ekonomi Üniversitesi
3	School of Languages (SFL)	Işık Üniversitesi Sabancı Üniversitesi
4	Yabancı Diller Koordinatörlüğü	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi
5	YADEM Türkçe Öğretim Programı	Türk Hava Kurumu Üniversitesi
6	YÜTÜM (Türkçe Öğretimi Uygulama Ve Araştırma Merkezi)	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi
7	Modern Diller	Altınbaş Üniversitesi
8	Rektörlüğe Bağlı Türk Dili Bölümü	Antalya Bilim Üniversitesi MEF Üniversitesi
9	Rektörlüğe Bağlı Servis Dersi	Doğuş Üniversitesi
10	Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü	Beykent Üniversitesi
11	Fen-Edebiyat Fakültesi-Temel Bilimler	TED Üniversitesi
12	İnsanî Bilimler ve Edebiyat Fakültesi-Türkçe Bölümü	Koç Üniversitesi
13	TÜRKMER	Bahçeşehir Üniversitesi İstinye Üniversitesi
14	TÜRMER	İstanbul Bilgi Üniversitesi
15	TÜMER	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
16	Türkçe Hazırlık Birimi	İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
17	Kapadokya Meslek Yüksekokulu	Kapadokya Üniversitesi
18	BÜDAM	Başkent Üniversitesi
19	OKANDİL	Okan Üniversitesi

Toplam: 36 Üniversite

Tablo-7'ye göre vakıf üniversitelerinde de yabancılara Türkçe öğretiminin 19 farklı sınıflandırma altında yapıldığı görülmektedir. Vakıf üniversitelerinde ise yabancılara Türkçe öğretimi, genellikle TÖMER bünyesinde ya da Yabancı Diller Yüksekokulu çatısı altında kendisine yer edinmektedir.

Tablo-8: 36 Vakıf Üniversitesinde Tercih Edilen Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setleri

No	Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Setleri	Kullanan Üniversite Sayısı/Adı
1	İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	13 Üniversite 1.Altınbaş Üniversitesi 2.Antalya Bilim Üniversitesi 3.Avrasya Üniversitesi
		7.İstanbul Aydın Üniversitesi 8.İstanbul Bilgi Üniversitesi 9.İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

2	Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti	4.Beykoz Üniversitesi 5.Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi 6.İbn Haldun Üniversitesi 7 Üniversite 1.Alanya Hamdullah Emin Üni. 2.İhsan Doğramacı Bilkent Üni. 3.İstanbul Şehir Üniversitesi 4.KTÖ Karatay Üniversitesi	10.İstanbul Yeni Yüzyıl Üni. 11.İstanbul 29 Mayıs Üni. 12.İstinye Üniversitesi 13.Özyeğin Üniversitesi 5.Koç Üniversitesi 6.MEF Üniversitesi 7.TED Üniversitesi
3	Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti	5 Üniversite 1.Biruni Üniversitesi 2.İstanbul Okan Üniversitesi	3.Konya Gıda ve Tarım Üni. 5.Türk Hava Kurumu Üni. 5.Üsküdar Üniversitesi
4	Dilmer Yayınları Yabancı Dilim Türkçe Öğretim Seti	2 Üniversite Doğuş Üniversitesi Yeditepe Üniversitesi	
5	Gazi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	Başkent Üniversitesi	
6	Kesit Eğitim Türkçe Öğretim Seti Türkçeye Yolculuk	İstanbul Kültür Üniversitesi	
7	Türkçe Öğreniyorum/ Turkish Active. Alev Özışık, Ali Şeylan, Selim Cihan (Kendi Serileri).	Beykent Üniversitesi	
8	Elementary Turkish-Kurtuluş Öztopçu.	Işık Üniversitesi	
9	Learning Turkish Step By Step-Güniz Evirgen (Cinius Yayınları).	Sabancı Üniversitesi	
Toplam: 6 Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti ve 3 Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı			
Kullanan Üniversite Sayısı: 32 Vakıf Üniversitesi			

Birden Fazla Kitap Kullanan Üniversiteler

1.Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti	Bahçeşehir Üniversitesi
2.İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	
3.Türkmer Yayınları	
1.Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti	İzmir Ekonomi Üniversitesi
2.İzmir Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	
3.İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	
1.İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	Kapadokya Üniversitesi
2.Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti	
1.Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti	Yaşar Üniversitesi
2.İzmir Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti	
3.Bu Ne Demek? Yetişkinler için Türkçe Öğrenme Seti/ Emine Şenduran (Boğaziçi Üniversitesi Yayınları).	
4.Yabancı Dilim Türkçe (Dilmer Yayınları)	
Kullanan Üniversite Sayısı: 4 Vakıf Üniversitesi	
Toplam: 36 Vakıf Üniversitesi	

Tablo-8 incelendiğinde, 36 vakıf üniversitesinde; yabancılar Türkçe öğretiminde, 6 farklı 'Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti' ve 3 'Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı' tercih edilmektedir. 4 Vakıf üniversitesi yabancılar Türkçe öğretiminde birden fazla kitaptan yararlanmaktadır.

4.4. Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) Bağlı '5 Vakıf Meslek Yüksekokulunda' Yabancılar Türkçe Öğretiminin Yapıldığı 'Kurum' ve En Fazla Tercih Edilen 'Türkçe Öğretim Seti'

Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı '5 vakıf meslek yüksekokulunda' yabancılar Türkçe öğretiminde yapılmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen veriler Tablo-9'da yer almaktadır.

Tablo 9: 5 Vakıf Meslek Yüksekokulunda Yabancılar Türkçe Öğretimi

No.	Sıralama	Birim Adı	Kuruluş Yılı	Tür	İl	Bölge	TÖMER	Ders Kitabı
1.	26	Ataşehir Adıgüzel Meslek Yüksekokulu	16.03.2014	Vakıf MYO	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
2.	30	Avrupa Meslek Yüksekokulu	05.09.2009	Vakıf MYO	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
3.	66	Faruk Saraç Tasarım Meslek Yüksekokulu	06.03.2010	Vakıf MYO	Bursa	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
4.	108	İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu	18.05.2012	Vakıf MYO	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	
5.	120	İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu	12.07.2008	Vakıf MYO	İstanbul	Marmara	Yabancı uyruklu öğrenciler için Türkçe dersi verilmiyor.	

Toplam: 5 Üniversite

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Harputoğlu (2015, 34), Türkiye'deki mevcut 103 devlet üniversitesinde, yabancılara Türkçe öğretimin verildiği TÖMER vb. kurumları tespit etmek amacıyla yapmış olduğu araştırmada, 50 devlet üniversitesinde 2013-2014 yılı itibarıyla böyle bir birimin olmadığı sonucuna ulaşmıştır. 2013-2014 Yılında 103 devlet üniversitesinin (Harputoğlu, 2015, 34) tespit edilmesi üzerine bu araştırmada 2017-2018 akademik yılında 132 devlet üniversitesinin olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda 72 vakıf ve 5 meslek yüksek okulu olmak üzere toplam 209 üniversite üzerine yapılan bu araştırmada, sağlıklı veriler elde edebilmek amacıyla evrenin tümüne ulaşılmıştır. Harputoğlu (2015, 34), 103 devlet üniversitesinden 50 devlet üniversitesinde yabancılara Türkçe öğretiminin verildiği TÖMER vb. kurumların olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırmada ise 132 devlet üniversitesinden 89 devlet üniversitesinde TÖMER vb. kurumların olduğu tespit edilmiştir. Araştırma verileri doğrultusunda bu sayının, ilerleyen yıllarda artacağı öngörülmektedir.

Harputoğlu (2015, 36), devlet üniversitelerinde en yaygın olarak kullanılan kitabın '*Gazi TÖMER Yabancılar İçin Türkçe ders kitabı serisi*' olduğunu tespit etmiştir. Bu araştırmada ise 2017-2018 akademik yılında '*Gazi Yabancılar İçin Türkçe ders kitabı serisinin*' yerine 132 devlet üniversitesinden 33 devlet üniversitesi, yabancılara Türkçe öğretiminde '*Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Setini*', 36 vakıf üniversitesinden 13'ü ise '*İstanbul Yabancılar için Türkçe Öğretim Setini*' tercih etmektedir. Bu sonuç, yabancılara Türkçe öğreten öğretim üyeleri tarafından ders kitabı seçiminin değiştiğini göstermektedir.

Bu araştırmada, YÖK istatistik verileri doğrultusunda 209 üniversite olduğu tespit edilmiştir. 209 Üniversitede '*hangi kurum altında yabancılara Türkçe öğretiminin yapıldığı*' ve kullanılan '*ders kitabının adını*' tespit etmek amacıyla 05.03.2018-22.06.2018 tarihleri arasında telefonla ve e-posta yoluyla üniversitelere tek tek ulaşılmıştır. 209 Üniversiteden elde edilen sonuçlar aşağıda yer almaktadır:

1. YÖK istatistik verileri doğrultusunda 132 devlet, 72 vakıf, 5 vakıf meslek yüksekokulu olmak üzere toplam 209 üniversitenin olduğu tespit edilmiştir. 89 Devlet üniversitesi ve 36 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 125 üniversitede '*TÖMER, DİLMER, Yabancı Diller Yüksekokulu, Rektörlüğe Bağlı Türk Dili Bölümü*' gibi kurumlar altında yabancılara Türkçe öğretimi yapılmaktadır. 63 Devlet ve 9 vakıf üniversitesi olmak üzere 72 üniversitede '*TÖMER*' adı altında yabancılara Türkçe öğretilmektedir.

89 Devlet üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretiminde, 9 farklı '*Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti*' ve 1 '*Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı*' tercih edilmektedir. 5 Devlet üniversitesi, yabancılara Türkçe öğretiminde '*birden fazla kitaptan*' yararlanmaktadır.

36 Vakıf üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretiminde, 6 farklı '*Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti*' ve 3 '*Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı*' tercih edilmektedir. 4 Vakıf üniversitesi yabancılara Türkçe öğretiminde '*birden fazla kitaptan*' yararlanmaktadır.

2. YÖK istatistik verileri doğrultusunda 132 devlet üniversitesinin olduğu tespit edilmiştir. 89 Devlet üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretimi, TÖMER, DİLMER, TÜRKÇEM TÜRKÇE, TUAM, PADAM, DEDAM, UDOM, KONDİL, BÜNSEM, SEM, Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı Başkanlığı Misafir Askerî Personel (MAP) Birimi, Rektörlüğe Bağlı Türk Dili Bölümü, Türk Dili Bölümü, Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Zorunlu Türk Dili Dersi Kapsamında, Genel Kültür Dersleri, Yabancı Diller Yüksekokulu Yabancı Diller Bölüm Başkanlığı olmak üzere 19 farklı sınıflandırma altında yapılmaktadır.

89 Devlet üniversitesinden; 63 devlet üniversitesinde, '*TÖMER*' adı altında yabancılara Türkçe öğretilmektedir. 89 Devlet üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretiminde, 9 farklı '*Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti*' ve 1 '*Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı*' tercih edilmektedir. 5 Devlet üniversitesi, yabancılara Türkçe öğretiminde '*birden fazla kitaptan*' yararlanmaktadır.

3. YÖK istatistik verileri doğrultusunda, 72 vakıf üniversitesinin olduğu tespit edilmiştir. 36 Vakıf üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretimi, TÖMER, Yabancı Diller Yüksekokulu, School of Languages (SFL), Yabancı Diller Koordinatörlüğü, YADEM Türkçe Öğretim Programı, YÜTÜM (Türkçe Öğretimi Uygulama Ve Araştırma Merkezi), Modern Diller, Rektörlüğe Bağlı Türk Dili Bölümü, Rektörlüğe Bağlı Servis Dersi, Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Fen-Edebiyat Fakültesi-Temel Bilimler, İnsanî Bilimler ve Edebiyat Fakültesi-Türkçe Bölümü, TÜRKMER, TÜRMER, TÜMER, Türkçe Hazırlık Birimi, Kapadokya Meslek Yüksekokulu, BÜDAM, OKANDİL olmak üzere 19 farklı sınıflandırma altında yapılmaktadır. 36 Vakıf üniversitesinden; 9 vakıf üniversitesinde, '*TÖMER*' adı altında yabancılara Türkçe öğretilmektedir.

36 vakıf üniversitesinde; yabancılara Türkçe öğretiminde, 6 farklı 'Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti' ve 3 farklı 'Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı' tercih edilmektedir. 4 Vakıf üniversitesi, yabancılara Türkçe öğretiminde 'birden fazla kitaptan' yararlanmaktadır.

4. YÖK istatistik verileri doğrultusunda, '5 vakıf meslek yüksekokulu' tespit edilmiştir. 5 Vakıf meslek yüksekokulunda ise yabancılara Türkçe öğretimi yapılmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Bakır, Sıddık (2014). Türkiye'deki Yabancılara Türkçe Öğretim Merkezleri ve Atatürk Üniversitesi Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (Dilmer). *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, S. 51, s. 435-456.
- Boylu, Emrah (2014). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Temel Seviyedeki İranlı Öğrencilerin Yazma Problemleri. *Zeitschrift für die Welt der Türken (ZFWT)*, S. 6 (2), s. 335-349.
- Boylu, Emrah ve BAŞAR, Umut (2016). Türkçe Öğretim Merkezlerinin Güncel Durumu ve Standartlaşması Üzerine. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi (ASOS)*, S. 4 (24), s. 309-324.
- Büyükoztürk, Şenel; Çakmak, Kılıç, Ebru; Akgün, Erkan, Özcan; Karadeniz, Şirin ve Demirel, Funda (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri (18.Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dolunay, Salih, Kürşat (2005). Türkiye ve Dünyadaki Türkçe Öğretim Merkezleri ve Türkoloji Bölümleri Üzerine Bir Değerlendirme. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Kongre Kitabı, II. Cilt*, s. 286-292.
- Erdem, Mehmet, Dursun, Gün, Mesut, Şengül, Murat ve Şimşek, Ramazan (2015). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Okuma Metinlerinin Öğretim Elemanlarınca Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni ve İşlevsel Metin Özellikleri Kapsamında Değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, S. 10 (3), s. 455-476.
- Erdil, Melike (2017). Türkçe Okutmanlarının Yabancı Öğrencilerin Türkçe Yazma Becerisine Karşı Öznel Algıları. *Turkish Studies*, S. 12 (28), s. 281-306.
- Göçer, Ali (2013). Türkiye'de Yabancılara Türkçe Öğretimi. *Yabancılara Türkçe Öğretimi El Kitabı*. Editör: Mustafa DURMUŞ ve Alpaslan OKUR, Ankara: Grafiker Yayınları, s. 171-178.
- Güleç, İsmail ve Ömeroğlu, Engin (2016). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Biçimsel Özellikleri. *Yabancılara Türkçe Öğretimi Üzerine Araştırmalar*, Editör: Alpaslan Okur, Bekir İnce ve İsmail Güleç, Sakarya Üniversitesi Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, s.69-83.
- Harputoğlu, Burcu (2015). *Yabancı Dil Olarak Türkçe ve Ana Dil Türkçe Ders Kitaplarında Öğrenme Stratejilerinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Karasar, Niyazi (2002). *Bilimsel Araştırma Yöntemi (11.Baskı)*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Korkut, Hüseyin (2003). Türkiye'de Cumhuriyet Döneminde Üniversite Reformları. *Milli Eğitim Dergisi*, s. 160.
https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/160/korkut.htm (Erişim Tarihi: 20.07.2018).
- Özdemir, Erem, Hümeysra, N. ve Erdem, İlhan (2016), Türkçe Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin "Yabancılara Türkçe Öğretimi" Hakkındaki Görüşleri. *Yabancılara Türkçe Öğretimi Üzerine Araştırmalar*, Editör: Alpaslan OKUR, Bekir İNCE ve İsmail GÜLEÇ), Sakarya Üniversitesi Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, s. 153-160.
- YÖK, Yükseköğretim Bilgi Yönetimi Sistemi, Birim İstatistikleri, Genel Bilgiler, Üniversiteler.
<https://istatistik.yok.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 22.06.2018).